

STRESZCZENIE

Praca doktorska Hongtu HAO pod tytułem „**Spojrzenie na elementy etniczne i analiza technik wykonawczych chińskiej muzyki fortepianowej na podstawie dziesięciu kompozycji**”, została napisana pod kierunkiem prof. dr. hab. Andrzeja Artykiewicza na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej w Gdańsku. Składa się z czterech rozdziałów poprzedzonych wprowadzeniem, w którym autor opisuje między innymi chińską pentatonikę. Pracę wieńczy podsumowanie i bibliografia, dołączone są dwa aneksy, zawierające zapis nutowy dziesięciu chińskich utworów fortepianowych oraz płytę CD.

Powstanie niniejszej rozprawy zbiegło się w czasie ze stuletnią rocznicą narodzin chińskiej muzyki fortepianowej, jednocześnie momentem kluczowym dla odbudowy tradycyjnej kultury Państwa Środka. Rodzimi pianiści i kompozytorzy nie szczędzili wysiłków w poszukiwaniach narodowego stylu, pomijali elementy mało wartościowe a gromadzili te najdoskonalsze z klasycznej twórczości. Rezultatem tych wysiłków były wspaniałe dzieła o lokalnej charakterystyce i uroku. Pasja artystów przyczyniła się do wzbudzenia fali ogólnego zainteresowania „chińskim stylem”, dzięki czemu elementy kultury Państwa Środka zaczęły być prezentowane szerszemu gronu odbiorców również poza granicami kraju. Działając na zupełnie nowym polu kompozytorzy nie mieli oparcia w doświadczeniach swoich poprzedników, wytrwała nauka i odważne eksperymenty sprawiły jednak, że stopniowo osiągnęli dojrzały warsztat. Ich utwory stanowią wyraz mądrości ludów Dalekiego Wschodu oraz wkładu w dokonania ludzkości.

Niniejsza dysertacja zawiera kompleksową analizę doświadczeń artystycznych chińskich kompozytorów muzyki fortepianowej oraz ich wybranych dzieł. Problematykę tych dzieł rozpatrzono zarówno z perspektywy ujętych w nich elementów narodowych, konotacji kulturowych, jak i technik wykonawczych.

Na podstawie przedstawionych w rozprawie treści autor wysnuł następujące wnioski:

1. Proces kształtowania się chińskiej muzyki fortepianowej trwał przez dłuższy okres czasu. Niejednokrotnie doświadczani traumatycznymi przeżyciami kompozytorzy uparcie trwali przy swoich ideałach i w ciągu kilkudziesięciu lat stworzyli setki dzieł fortepianowych o chińskiej specyfice. Powstały one na bazie utworów z różnych epok, dotyczą bardzo szerokiej tematyki, stanowiąc jednocześnie utwory o wysokich walorach artystycznych.
2. Narodowe elementy zawarte w dziesięciu omówionych kompozycjach fortepianowych zostały zaczerpnięte z tradycyjnych oraz współczesnych pieśni ludowych, muzyki instrumentalnej, klasycznych form chińskiej muzyki operowej. Twórcy musieli przy tym dokonać ich zespolenia z charakterem brzmienia zachodniego instrumentu, jakim jest fortepian, tak aby w pełni oddać ducha muzyki Państwa Środka, jej pentatoniczność, charakterystyczną rytmikę oraz polifoniczne prowadzenie głosów.
3. Ludowa pentatoniczna melodyka oraz faktura z charakterystyczną harmoniką oraz bogato zdobiona faktura to stałe elementy wszystkich omówionych utworów. Zawarte w nich naśladownictwo tradycyjnych instrumentów, właściwe dla muzyki chińskiej rozwiązania rytmiczne oraz kolorystyka dźwiękowa stanowią poważne wyzwanie dla pianistów. Warunkiem prawidłowego wykonania jest dogłębne zaznajomienie się z budową poszczególnych utworów, a także z treściami i emocjami jakie niesie utrzymany w narodowym stylu pierwowzór.
4. Dziesięć omówionych kompozycji łączy w sobie elementy powierzchowne i treściwe, siłę i elegancję, emocje ujęte w krajobrazach oraz krajobrazy opisywane emocjami. Ich poetycka głębia i kulturowe konotacje w pełni odpowiadają estetycznym upodobaniom mieszkańców Państwa Środka, odnoszą się również do wartości uniwersalnych, zrozumiałych pod każdą szerokością geograficzną.

5. Istotą omówionych kompozycji fortepianowych jest wyrażenie już utrwalonej kultury muzycznej z jednoczesnym poszukiwaniem nowych elementów. Zarówno aranżacje, jak i autorskie dzieła zostały głęboko osadzone w chińskiej tradycji. Ich twórcy czerpiąc inspiracje z pieśni, form operowych, klasycznej oraz współczesnej muzyki instrumentalnej, dokonali ponownego odczytania zawartych w nich treści. W rezultacie stworzyli dzieła nowe o wysokich walorach artystycznych, które w pełni zasługują na szerszą niż dotychczas popularyzację.

